

Музикін М. І.¹, доцент кафедри транспортних технологій та міжнародної логістики, к.т.н., доцент
Нестеренко Г.І.², доцент кафедри транспортний сервіс та логістика, к.т.н., доцент
Чубенко О. І.², аспірант
Клочкова Н.Д.¹, студентка гр. Т21-1
¹Університет митної справи та фінансів
²Український державний університет науки і технологій

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВЗАЄМОДІЇ АВТОМОБІЛЬНОГО ТА ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ В ДНІПРОВСЬКОМУ ТРАНСПОРТНОМУ ВУЗЛІ

Під час повномасштабного вторгнення тимчасово призупинили або обмежили роботу порти, припинено авіап перевезення, тому залізничний та автомобільний транспорт на сьогоднішній день залишаються логістичними ланками регіону. Залізниця пов'язує промислові центри області та допомагає бізнесу вести експортні та імпорتنі операції із сусідніми державами. Стабільно працюють пасажирські перевезення, транспортування гуманітарної та військової допомоги.

Найбільшим автотранспортним вузлом області є Дніпро. Мережа шосейних доріг пов'язує його з усіма містами та селищами міського типу області та іншими регіонами України. Завдяки наявності європейських доріг підприємства регіону продовжують свою зовнішньоекономічну діяльність. Продовжується активне відновлення інфраструктури, пошкодженої внаслідок бойових дій, а також ведеться будівництво та ремонт автомобільних шляхів.

Один із основних видів транспорту у Дніпропетровській області – залізничний. Регіон є лідером із концентрації залізничного сполучення в державі, протяжність колій складає 1023,7 км. Оператором залізничного сполучення в Дніпропетровській області виступає регіональна філія «Придніпровська залізниця» АТ «Українська залізниця».

Розглянемо шляхи та засоби підвищення ефективності взаємодії автомобільного та залізничного транспорту в Дніпровському транспортному вузлі на прикладі УДЦТС "Ліски".

На території комплексу "Дніпро-Ліски" розташовані зони митного контролю та функціонують такі об'єкти: 4 критичні склади ангарного типу; майданчик для переробки великовагових вантажів, з козловими кранами, які мають можливість підключення електромагнітної шайби для вивантаження металопрокату з напіввагонів; майданчики для переробки 20 та 40 футових контейнерів; зона митного контролю з представниками державних органів митного, екологічного та ветеринарно-карантинного контролю; місце прибуття автотранспортних засобів з вантажами під митним контролем. Усі вантажні об'єкти мають можливість одночасного обслуговування залізничних і автомобільних транспортних засобів.

На перевантажувальному комплексі "Дніпро-Ліски" проводяться операції по прийманню та відправленню різноманітних вантажів у контейнерах та вагонах. Такі перевезення мають наступні переваги: прискорення доставки вантажів у місце призначення; скорочення часу на початково-кінцеві та перевантажувальні операції за рахунок прискорення виконання вантажних операцій та часу простою рухомого складу у терміналах; зведення до мінімуму фізичну працю на вантажних операціях за рахунок механізації, яка підвищує продуктивність праці та зменшує собівартість перевезень; поєднання безпеки й економічності залізничних перевезень із гнучкістю й мобільністю автотранспорту.

Також підвищення обсягів переробки на терміналі і обсягів загальної переробки та експедирування вантажів відбувається за рахунок раціональної побудови роботи зони митного контролю, що дає змогу вантажовласникам зменшити витрати, пов'язані з митним оформленням вантажів, а також відкриттям вантажної станції, яка забезпечує повне транспортне обслуговування вантажовласників [1, 2].

Для підвищення ефективності роботи УДЦТС «Ліски» впровадила [2, 3]: атестоване виробництво за стандартами ISO в галузі ремонту контейнерів; розроблення технічних норм роботи контейнерного парку та контроль їх виконання; організацію маркетингової роботи з розвитку та здійснення комбінованих перевезень; взаємодію з експедиторськими організаціями щодо організації як контейнерних, так і комбінованих перевезень; розроблення та затвердження планів перевезення вантажів у контейнерах у всіх видах сполучень, контроль над виконанням, звітністю про використання та облік резерву контейнерного парку; автоматизовану систему контролю та стеження за контейнерами (АССК). Для кращого функціонування терміналів було впроваджено автоматизовану систему управління й обліку та електронний документообіг (ЕДО).

Система автоматизації терміналу складається з таких підсистем: АРМ «Контрольно-пропускний пункт»; АРМ «Лабораторія»; АРМ «Вагова»; блок кількісно-якісного обліку; блок складського обліку; блок приймання інформації від АТ «Українська залізниця» та роботи із залізничними перевізними документами; блок обліку наданих послуг і контролю фінансових розрахунків; блок звітності; мобільні застосунки для співробітників (облік у складах, розкредитування та огляд вагонів і ЗПП, логістів, інформація для керівників і т. і.). Зокрема зручними та ефективними для використання виявились мобільні застосунки, що дають змогу співробітникам, які працюють «у полі», здійснювати приймання та огляд вагонів, контролювати цілісність пломб ЗПУ, розкредитувати залізничні накладні і т. і. Так само у своїх мобільних застосунках керівництво терміналу може бачити оперативний стан справ: завантаженість складів і силосів, виконання контрактів, розрахунків та іншу потрібну їм інформацію.

В результаті цього: збільшилася швидкість обробки машин і вагонів, які прибули на термінал; зменшилася собівартість обробки одиниці транспорту в терміналі; автоматизовано управлінські процеси, а також облік вантажів і наданих послуг; зменшився обсяг виконуваних співробітниками «паперових», монотонних й одноманітних операцій; усі облікові та бізнес-процеси стали формалізованими, немає дублювання введення однієї й тієї самої інформації на різних етапах роботи; мінімізувався ризик помилок і «людського фактора» в роботі.

Висновки. Для підвищення ефективності взаємодії автомобільного та залізничного транспорту можна застосовувати такі заходи як впровадження автоматизованої системи управління й обліку та електронного документообігу, інвестиції у нові навантажувально-розвантажувальні механізми, скорочення часу на початково-кінцеві та перевантажувальні операції.

Література

1. Нестеренко Г. І., Музикін М. І., Бібік С. І., Іванушкіна Д. М. Шляхи забезпечення ефективної взаємодії різних видів транспорту. Проблеми та перспективи розвитку залізничного транспорту : Матеріали 80 Міжнародної науково-практичної конференції. Д.: ДНУЗТ, 2020. С. 268-269.

2. Нестеренко Г. І., Музикін М. І., Бібік С. І., Щербина Р. С. Аналіз ефективності взаємодії автомобільного та залізничного транспорту при контейнерних перевезеннях. Транспорт: наука та практика : Збірник наукових праць III Міжнародної науково-практичної конференції. Київ: СГУ імені В. Даля, 2023. С. 97-99.

3. Центр транспортного сервісу «Ліски» URL: <https://liski.uz.gov.ua/terminaly/dniprovskyi-terminal>